

УДК 327(438+477):355.02“2014/2015”

DOI <https://doi.org/10.33402/up.2026-21-07>**Роман МАРТИНЧУК***магістр історії та археології,**аспірант кафедри історії Центральної та Східної Європи**Львівського національного університету імені Івана Франка*ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-2204-7389>*e-mail: martynroman17@gmail.com*

«МІЖ ПІДТРИМКОЮ ТА ОБЕРЕЖНІСТЮ»: СТАВЛЕННЯ ПОЛЬСЬКОЇ ВЛАДИ ТА СУСПІЛЬСТВА ДО ПИТАННЯ ПОСТАЧАННЯ ОЗБРОЄННЯ УКРАЇНИ У 2014–2015 РОКАХ

У статті проаналізовано ставлення влади та суспільства Польщі до питання постачання озброєння Україні у 2014–2015 рр. Констатовано, що дискусії навколо можливого постачання летальної зброї Україні суттєво розділили польську політичну сцену та суспільство. Провідні політичні партії Польщі – «Громадянська платформа» та «Право і справедливість» – підтримували ідею продажу озброєння Україні, тоді як партії «Союз демократичної лівиці» та «Твій рух» зберігали скепсис щодо поставок різної зброї. Серед пересічних поляків ідея надання військової допомоги офіційному Києву не отримала значної підтримки. Зазначено, що різні польські пресові та інтернет-видання часто публікували інформаційно-аналітичні матеріали, у яких лунали заклики надати Україні важке озброєння. Найбільш прихильну позицію щодо продажу сусідній державі зброї демонстрували суспільно-політичні тижневики консервативного спрямування – «Sieci», «Do Rzeczy», «Gazeta Polska». У висновках відзначено, що, попри тривалі дискусії на польській політичній сцені, уряд Єви Копач у 2014–2015 рр. не наважився на постачання Україні озброєння. Аналіз публічних заяв польського політикуму, матеріалів преси, експертних оцінок та результатів соціологічних опитувань свідчить, що владні кола та суспільство Польщі, попри загальний інтерес до цієї теми та тривалі дискусії у 2014–2015 рр., загалом не були готові ухвалити рішення про постачання летального озброєння на Донбас. Така позиція пояснювалася прагматичним підходом польської влади та суспільства, орієнтованим на уникнення прямої конфронтації з Росією, побоюванням ескалації воєного конфлікту на Донбасі, амбівалентними суспільними настроями й пріоритетами власної безпеки. Заяви урядовців і представників польського політикуму щодо відправки озброєння на Донбас йшли всупереч із думками пересічних поляків. Соціологічне опитування, проведене компанією «SW Research» на замовлення суспільно-політичного тижневика «Newsweek Polska» на початку 2015 р., показало, що половина опитаних поляків висловила протест проти постачання озброєння Україні. Натомість це рішення підтримувало вдвічі менше опитаних респондентів.

Ключові слова: Польща, поляки, Україна, збройний конфлікт на Донбасі, російська агресія, озброєння, громадська думка.

Початок російської агресії проти України у 2014 р. у Криму, а згодом і на Донбасі спонукав країни Європи виробити власну позицію щодо збройних дій Росії. Позиція Республіки Польща щодо російської агресії проти України була чіткою: офіційна влада послідовно підтримувала територіальну цілісність і суверенітет України, засу-

джувала агресивні дії Кремля та виступала на підтримку міжнародних санкцій проти Російської держави. Польські політичні еліти також докладали окремих зусиль для врегулювання ситуації на Донбасі, намагаючись долучитися до обговорення мирних домовленостей щодо деескалації бойових дій. Однак польських дипломатів не було запрошено до участі в переговорах у Мінську наприкінці 2014 – на початку 2015 рр., що здебільшого було сприйнято з розчаруванням польськими політиками та представниками медіа (Мартинчук, 2025, с. 159–161). Паралельно з розмовами про деескалацію конфлікту на Донбасі в публічному дискурсі Польщі упродовж 2014–2015 рр. тривали активні розмови щодо ідеї продажу Україні летальної зброї.

У сучасній історіографії тема ставлення польської влади та суспільства до питання постачання озброєння Україні в умовах російської агресії досі не отримала належного висвітлення. При цьому останніми роками українські та польські дослідники здійснили поодинокі спроби аналізу позиції польської влади щодо агресивних дій Росії проти України після 2014 р. У центрі уваги українських істориків Ігоря Соляра та Олега Муравського перебувала російсько-українська війна крізь призму сприйняття польського політикуму у 2014–2022 рр. (Соляр, Муравський, 2023, с. 15–30). Окремі аспекти позиції влади Республіки Польща щодо російської агресії проти України проаналізовано у наукових статтях українських та польських дослідників – Олега Піха, Тетяни Сидорук, Мечислава Столарчика, Елеонори Кірвель (Піх, 2017, с. 107–114; Сидорук, 2016, с. 75–83; Stolarczyk, 2015, s. 349–387; Kirwiel, 2015, s. 211–229). Дипломатичні зусилля польської влади щодо врегулювання збройних дій на Донбасі проаналізовано у публікаціях польських дослідниць Наталії Адамчик та Сабіни Ольшик (Adamczyk, 2015, s. 157–171; Olszyk, 2016, s. 267–292).

Джерельну базу пропонованої розвідки становлять публічні заяви польських політичних еліт, які розкривають офіційну позицію Республіки Польща стосовно постачання зброї офіційному Києву упродовж 2014–2015 рр., повідомлення медійних представників, висновки експертів та матеріали соціологічних опитувань.

Мета статті – розкрити ставлення політичних еліт та суспільства Польщі до питання постачання летального озброєння Українській державі у 2014–2015 рр.

Активні розмови польського політикуму щодо військової допомоги Україні розпочалися вже після підписання Мінського протоколу 5 вересня 2014 р., відомого як «Мінськ–1», представниками України, Росії, самопроголошених т. зв. Луганської Народної Республіки, Донецької Народної Республіки та Організації з безпеки і співробітництва в Європі. Документ передбачав припинення вогню на Донбасі та містив 12 пунктів, спрямованих на деескалацію конфлікту в регіоні. Помітно, що дискусії у середовищі польського політикуму на тему можливого продажу зброї сусідній державі розпочались саме після того, як польських дипломатів не допустили до переговорного процесу у столиці Білорусі. Активізація розмов щодо постачання озброєння Україні, напевно, була своєрідною спробою Варшави «повернутися у гру». Іншими словами, високопосадовці Польщі прагнули відігравати значно більшу роль у процесі врегулювання збройного конфлікту на Донбасі. Тому питання можливого надання Україні військової допомоги тепер дедалі частіше з'являлось у публічному дискурсі, приміром, у заявах політиків та матеріалах медіа.

Прикметно, що до активних перемовин у Мінську польські політичні кола виступали проти будь-якої військової допомоги Україні. У червні 2014 р. глава зовнішньополітичного відомства Польщі Радослав Сікорський заявив, що особисто доповідь у прокуратуру Польщі, якщо з'ясується, що польські громадяни беруть участь у бойових діях в Україні з обох боків. «Польща підтримує Україну у відкритий і мирний спосіб», – зазначав він (Sikorski, 2014).

Між урядовими колами України і РП вперше розмови на тему постачання озброєння тривали під час саміту НАТО в Ньюпорті (Вельс) 4–5 вересня 2014 р. Тоді президент Польщі Броніслав Коморовський (2010–2015), вочевидь, аби не нашкодити переговорному процесу у столиці Білорусі, який активно тривав у цей період, наголосив на неможливості поставок польської зброї на територію України (Zagner, 2014).

Подальше публічне обговорення питання військової допомоги Україні збіглося у часі зі зміною уряду в Польщі, зумовленою обранням експрем'єр-міністра Дональда Туска (2007–2014) на посаду голови Європейської ради. Фундамент активним розмовам та тривалим дискусіям невимушено заклала новопризначена прем'єр-міністерка Польщі Єва Копач (2014–2015). На початку своєї каденції вона доволі неоднозначно висловилася щодо позиції Польщі у гібридній війні на Донбасі. 19 вересня 2014 р. після представлення складу нового уряду Є. Копач заявила: «Ми не маємо ставати активним учасником цього збройного конфлікту ... Польща має поводитися, як розсудлива польська жінка. Наша безпека, наша країна, наш дім, наші діти – це найважливіше». Високопосадовця не відкидала можливості постачання будь-якого виду допомоги Україні, але лише за однієї умови – подібні рішення мав погодити ЄС (Polska powinna być jak rozsądna kobieta, 2014). Трохи згодом Є. Копач додала, що будь-які розмови про постачання озброєння офіційному Києву вона не обговорюватиме публічно, а виключно у вузькому колі та на найвищому рівні (Копач про зброю України, 2014).

Інтерес польської громадської думки до питання постачання летального озброєння на Донбас згодом підігрів польський генерал Вальдемар Скішпчак. 15 жовтня 2014 р. він зазначив, що Польща запропонувала Києву різні варіанти військової техніки, обладнання та зимового спорядження для військовослужбовців і очікувала відповіді на цю пропозицію. «Є лише одна умова – українці повинні ухвалити рішення, що вони хочуть, бо потім виявиться, що знову будуть сидіти в окопах у капцях та футболках», – з іронією сказав генерал В. Скішпчак (Польща представила Україні пропозиції, 2014).

Між владними колами обох держав посилені розмови на тему можливого постачання зброї офіційному Києву тривали наприкінці 2014 р. 17 грудня 2014 р. президент Польщі Б. Коморовський у присутності Президента України Петра Порошенка (2014–2019) підписав акт про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Після ратифікації акта президент Республіки Польща заявив, що ембарго на продаж зброї Україні ніколи не існувало і Варшава готова до співпраці з Києвом у цьому питанні (Bronisław Komorowski podpisał ustawę, 2014).

На підтримку ідеї постачання військової допомоги Україні висловилося не лише політичне керівництво Польської держави, а й ті, хто станом на початок

2015 р. уже не обіймав вищих державних посад. Експіністр оборони Польщі у 2007–2011 рр. Богдан Кліх наголошував, що «президент Путін розраховує лише на аргумент сили і лише жорстка, рішуча позиція Заходу з урахуванням усіх варіантів, включаючи передачу зброї, може зупинити його від просування далі на захід» (Polskie stanowisko ws. Ukrainy, 2015). Натомість колишній опозиціонер й один із лідерів профспілки «Солідарність» Збігнєв Буяк вважав, що, відмовляючись продавати зброю сусідній державі, Польща чинила по-зрадницьки. Він запевняв: «Коли сусід воює з нашим спільним, смертельним ворогом, то ми маємо допомогти цьому сусіду. Продаж зброї Україні – це внесок у спільну безпеку» (Buja, 2015).

Допускав продаж Україні озброєння та військового спорядження політик та експіністр оборони Польщі у 1997–2000 рр. Януш Онишкевич. Він чітко окреслив межі такої допомоги, виключаючи залучення польських збройних сил на території України. Як зазначив згаданий політичний діяч, «за всієї симпатії до України в Польщі немає підтримки для нашої мілітарної участі в цьому конфлікті. Ніхто не прийме рішення про скерування туди польського війська. Іншими словами, парфразую – що може прозвучати болісно – в Польщі немає бажання вмирати за Донбас... Це не означає, що ми не усвідомлюємо потреб України. Але Україна потребує не польських солдатів, а спорядження» (Horbowski, Kosiewski, 2015, s. 63–64).

Проте польські парламентарі не були настільки однозначні в питанні постачання озброєння Україні. Політичне керівництво «Польської селянської партії» (Polskie Stronnictwo Ludowe, далі – ПСП) уникало різних заяв щодо збройних дій РФ на Донбасі, зокрема військової допомоги Києву. Чималий скепсис щодо поставок зброї зберігали представники партії «Твій рух» (Twój Ruch, далі – ТР). Цю ідею також відкинули депутати партії «Союз демократичної лівиці» (Sojusz Lewicy Demokratycznej, далі – СДЛ). Керівник партії Лешек Міллер наполягав виключно на мирному врегулюванні ситуації в Україні за допомогою політичних та дипломатичних методів. «Якщо Польща постане як країна, яка обирає військові рішення, наша ізоляція в НАТО та Європейському Союзі поглибитися. У нас погіршаться економічні відносини, а це означає, що люди почнуть втрачати роботу», – підкреслив політик (Polscy żołnierze na Ukrainie, 2014). У ще одному інтерв'ю для видання «Newsweek Polska» глава СДЛ назвав ідею передачі військової допомоги офіційному Києву «безглуздою» (Kalukin, 2015).

На відміну від попередніх двох політичних сил, найбільш впливові польські партії – «Право і справедливість» (Prawo i Sprawiedliwość, далі – ПіС) та «Громадянська платформа» (Platforma Obywatelska, далі – ГП) підтримали ідею надати військову допомогу Україні. У лютому 2015 р. представник політичної сили ПіС Рішард Чернецький презентував «План зупинки дій Росії в Україні», який складався із чотирьох пунктів. Один із пунктів плану передбачав переозброєння Збройних сил України. Решта пунктів стосувалися посилення економічних санкцій, зокрема, виключення Росії з міжнародної банківської системи «SWIFT», реалізації економічних проєктів в Україні за фінансової підтримки ЄС та зміцнення східного флангу НАТО. Цей план мав символізувати спротив Польщі російській агресії в Україні. Як зауважив Р. Чернецький, «мета плану – відсунути Росію якнайдалі від польських кордонів» (Poseł PiS zaprezentował, 2015).

Попри загальну підтримку найвпливовішими політичними силами РП ідеї надання військової допомоги Україні, у лютому 2015 р. уряд Є. Копач офіційно відмовився від цього рішення. Про це свідчила заява державного секретаря МЗС Польщі Рафала Тшасковського, який 11 лютого 2015 р., тоді ж коли у Мінську тривали переговори членів «нормандської четвірки» щодо деескалації ситуації на Донбасі, визнав, що ідея озброїти Україну від самого початку була хибною, оскільки вона неодмінно призвела б до подальшої ескалації ситуації на Донбасі (Polskie stanowisko ws. Ukrainy, 2015).

Згодом, 18 лютого 2015 р., віце-прем'єр та міністр оборони Польщі Томаш Сємоніак остаточно стверджував, що «Польща наразі не планує продавати зброю Україні» (Siemoniak, 2015). Хоча ще декілька тижнів тому, 30 січня 2015 р., Т. Сємоніак заявляв про те, що не існує жодних перешкод для продажу зброї Україні, оскільки перспектив мирного вирішення конфлікту на Донбасі ставало дедалі менше. Тоді міністр також зазначив, що Росія, яка відкрито постачає власне військове озброєння на Донбас, створює загрози для цілої Європи (Siemoniak, 2015).

Складно сказати, чим була зумовлена зміна позиції польської влади, представленої табором ГП, щодо постачання зброї Україні. Одне можна сказати напевно: заяви урядовців і представників польського політикуму щодо відправки озброєння на Донбас йшли всупереч із думками пересічних поляків. Соціологічне опитування, проведене компанією «SW Research» на замовлення суспільно-політичного тижневика «Newsweek Polska» на початку 2015 р., показало, що половина опитаних поляків (50%) висловились проти постачання озброєння Україні. Натомість це рішення підтримувало вдвічі менше опитаних респондентів (25%), стільки ж обрало відповідь «не знаю/важко відповісти» (Szaniawski, 2015). Практично співставні показники зафіксували й працівники Центру досліджень громадської думки. Згідно з результатами опитування, у вересні 2014 р. число прихильників ідеї продажу міжнародною спільнотою зброї Україні становило 37%. Значно меншою була підтримка серед польських громадян ідеї відправлення іноземних військових до України – подібне рішення схвалювали лише 21% опитаних, тоді як 67% опитаних зайняли протилежну сторону (Omyła-Rudzka, 2014).

Напевно, зміну урядової позиції щодо постачання зброї Україні можна спробувати пояснити тим, що 11–12 лютого 2015 р. на саміті в Мінську відбулися переговори між членами «нормандської четвірки», під час яких учасники підписали так званий «Мінськ-2». Напередодні і після перемовин у столиці Білорусі польська влада, вірогідно, перебувала під прямим або непрямим тиском з боку ЄС або РФ, тому публічно відмовилась від ідеї надання військової допомоги Україні, аби не створювати враження, що колективний Захід прагне стати стороною конфлікту, й тим саме не нашкодити переговорному процесу. На думку дослідників Марціна Ласона та Людмили Ткач, російська влада трактувала продаж іноземними державами зброї Україні як ворожий крок щодо Кремля. Через це чимало європейських держав проявляли обережність у цьому питанні (Lasoń, Tkach, 2019, s. 198).

Не варто також забувати, що РП в енергетичному плані все ще була доволі залежною від російського газу та нафти. Іншими словами, поставки російського газу

і нафти були засобами тиску на Польську державу, й можливо, вплинули на зміну позиції країни над Віслою щодо постачання зброї сусідній державі. Позаяк енергетичний компонент був суттєвим важелем впливу Москви в умовах російської гібридної агресії в Україні (Horbowski, Kosiewski, 2015, s. 21). Зокрема, спроба завдати «превентивного удару» Польщі з боку РФ відбулася через декілька днів після підписання Мінського протоколу. 11 вересня 2014 р. російська енергетична компанія «Газпром» скоротила постачання природного газу до Польщі до 45% від запланованих обсягів. Польські експерти та представники громадськості називали такі дії «політичною грою РФ» (Dostawy gazu z Rosji, 2014).

Політикум РП упродовж 2015 р. ще не раз повертатиметься до теми постачання летальної зброї Україні, особливо під час президентської та парламентської виборчих кампаній. Зокрема, у квітні 2015 р. під час виступу у Сеймі глава МЗС Польщі Гжегож Схетина заявив: «Ми не можемо виключати, що в разі ескалації військових дій в Україні ми будемо змушені разом з іншими країнами прийняти рішення про більш рішучу підтримку української держави, включаючи її оборону» (Schetyna, 2015). Проте уряд Є. Копач так і не наважився на продаж озброєння офіційному Києву.

Вже після приходу до влади партії ПіС наприкінці 2015 р. Рада міністрів Польщі тісніше співпрацюватиме з Українською державою у військовій сфері. У грудні 2016 р. Київ та Варшава підписали Генеральну угоду про співробітництво у сфері оборони, яка юридично відкрила можливість постачання зброї Україні. Стаття 3 п. 9 угоди передбачала «розробку, модернізацію, виготовлення та поставки оборонного обладнання, співробітництво у сфері оборонної промисловості» між обома країнами. Тоді як стаття 4 п. 9 та стаття 12 п. 1 містили положення про безоплатну передачу та дарування озброєння, товарів подвійного використання та небойового військового майна, а також можливість такої допомоги у разі надзвичайної ситуації або воєнного стану. До того ж підписана угода створила правові підстави для двосторонніх військових навчань, наукових програм, курсів, тренінгів, стажування, обміну матеріалами, мілітарною документацією тощо (Генеральна угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про співробітництво у сфері оборони, 2016).

На початку 2015 р. польські медіаресурси проявляли також прискіпливий інтерес до теми постачання зброї Україні. В польському медійному просторі в абсолютній більшості переважали погляди, що з міркувань безпеки Польща все ж повинна наважитись на продаж зброї Україні. Цю ідею підтримували тижневик «Newsweek Polska», а також щоденні газети «Rzeczpospolita», «Gazeta Wyborcza». У статті газети «Rzeczpospolita» «Симпатії до України – це занадто мало» публіцист Єжи Гацинський стверджував, що політика Польської держави щодо України не повинна обмежуватись виключно дипломатичною підтримкою та гуманітарною допомогою мешканцям Донбасу. «Наразі Україні потрібні мільярди допомоги, а ми пропонуємо мільйони. Потрібен жест військової підтримки, – наголосив публіцист, – передача хоча б однієї одиниці справжньої сучасної зброї, а ми відправляємо провізію та одяг» (Haszczyński, 2015). Своєю чергою щоденна газета «Fakt», підтримуючи ідею передачі зброї Україні, наголошувала на можливих економіч-

них вигодах від таких кроків. В одній із публікацій журналісти видання писали, що, експортуючи зброю до сусідньої держави, Республіка Польща могла суттєво заробити і збагатитись (*Polska zarobi na wojnie*, 2015).

Опозиційну позицію до цих поглядів займали колумністи видання «*Polityka*». Редакція журналу демонструвала виняткову обережність у питанні постачання зброї Україні. У своїх публікаціях вона переконувала, що озброювати Українську державу дійсно необхідно, але робити це слід, уникаючи публічних заяв, адже «у торгівлі зброєю розсудливість – це більше, ніж чеснота» (Ćwieliuch, 2015). Як стверджував журналіст Юліш Цвелюх, передусім підтримка України з боку Польщі, мала б полягати в забезпеченні базових потреб армії, приміром, у постачанні взуття, теплої форми, термосів і продуктів харчування. Натомість постачання зброї сусідній державі слід здійснювати опосередковано через приватні компанії з дотриманням принципу непублічності (Ćwieliuch, 2015, 5).

Поодинокими в польському медійному середовищі були голоси, які висловлювались проти будь-якої військової допомоги Україні. Зокрема, регіональний інтернет-портал «*Orowieście.info*» розкритикував подібного роду ініціативу. У статті під назвою «Ви зійшли з розуму. Продаж зброї Україні – це приєднання до війни. Чому ви не шукаєте миру?» редакція portalу вважала, що передача летальної зброї Україні може лише посилити ескалацію конфлікту на Сході України і призвести до початку Третьої світової війни (*Oszałeliście. Sprzedaż broni Ukrainie to dołączenie do wojny*, 2015).

Чи не найбільше підтримували рішення надати важке озброєння Україні тижневики, що виражали консервативні політичні погляди «*Sieci*», «*Do Rzeczy*», «*Gazeta Polska*». Тільки ця підтримка здебільшого проявлялася опосередковано через критику дій влади, зокрема рішення ліберально-консервативного уряду Є. Копач відмовитись від наміру постачання зброї Києву (Wildstein, 2015). Для прикладу, у виданні «*Sieci*» автори намагались довести, що зміна позиції уряду Є. Копач щодо постачання зброї України вказувала на політичні маневри партії ГП перед майбутніми парламентськими і президентськими виборами у Польщі (Grzybowska, 2015, s. 92–94). Винятком тут можна вважати публікації видання «*Gazeta Polska*». Заголовок однієї статті цього видання, що побачила світ 11 лютого 2015 р., містив відкритий заклик до політикуму Польщі: «Санкції не зупинять Путіна. Настав час озброїти Україну» (Rybczyński, 2015).

Колумністи тижневика «*Do Rzeczy*» пояснювали підтримку ініціативи щодо надання Україні зброї крізь призму безпекових загроз та геополітичного становища РП. «Польща зацікавлена в тому, щоб її відокремила від агресивної Росії незалежна від Кремля Україна ... І сьогодні в наших інтересах підтримати тих, хто піддався нападу, поставками зброї або військовими радниками», – читаємо в одному з випусків (Semka, 2015). Проте помітно також, що проблема продажу важкого озброєння Києву викликала дискусії на шпальтах тижневика. Так, журналіст цього ж видання Артур Більський у статті «Київ прагне втягнути Польщу» вважав, що Україні не потрібна польська зброя. Українські оборонні концерни виробляли досить озброєння, але в Києва не було фінансів, щоб закупити цю зброю. На його думку, Україна потребувала насамперед зовнішнього фінансування (Bilski, 2014).

Польська громадськість загалом виявляла солідарність з Україною, що зазнала збройної агресії з боку РФ на Донбасі. Проте більшість неурядових інституцій утримувалася від підтримки ідеї постачання Польщею зброї Україні або відправлення польських військових на Донбас, розглядаючи такі кроки як ризик ескалації конфлікту та потенційну загрозу безпеці самої Польщі. Цікаво, що серед польського суспільства з'являлися голоси, які категорично виступали проти цього рішення. 4 жовтня 2014 р. з ініціативи радикальної націоналістичної організації «Табір великої Польщі» у Варшаві перед будівлею Сейму відбулась невелика демонстрація. Деякі десятки учасників протесту вимагали, щоб польська влада відмовилась від ідеї постачання зброї Україні. Організатор акції Яцека Меджицький переконував, що якщо Польща наважиться постачати озброєння Україні, то неодмінно втягнеться у війну з РФ. Основний заклик демонстрантів – «Ні війні з Росією» (*Sprzeciw wobec planów*, 2014). Журналісти популярного суспільно-політичного щоденного видання «*Gazeta Wyborcza*» згодом з'ясували, що мітинги на підтримку агресивних дій Росії в Україні фінансувала Росія. Виконавцями і учасниками таких акцій були переважно представники праворадикальних польських організацій (Andrusieczko і in, 2017).

Питання продажу зброї Україні отримало різні оцінки серед польських аналітиків. Частина експертного середовища Польщі не схвалювала ідеї постачання летального озброєння, акцентуючи на тому, що такі кроки можуть призвести лише до ескалації конфлікту, а не його врегулювання. «В інтересах Польщі лежить недопущення ескалації війни в Україні, тому належить зробити все, аби там запанував тривалий мир... Не йдеться про політику озброєння України чи навчання українського війська і посилення туди польських офіцерів – бо це ескалація конфлікту... Ми повинні бути якнайдалі від такого типу жестів, які більше спричиняються до утривалення т.зв. замороженого конфлікту (*frozen conflict*), ніж встановлення тривалого миру в Україні», – відзначав політолог, професор Варшавського університету Томаш Гжегож Гроссе (Horbowski, Kosiewski, 2015, s. 14).

Зовсім іншої думки був польський історик, політолог та експерт з питань міжнародної безпеки Пшемислав Журавський вель Гравєвський. Він вважав, що Мінські домовленості дали час для України, щоб зміцнити власні збройні сили. Тому Захід, включно з РП, повинен допомогти Україні переозброїтись. Водночас експерт не погодився з думкою, що військова підтримка країнами Заходу України призвела б до ескалації конфлікту на Донбасі. «Це гарно звучить риторично, що припиняємо підкидати дров у вогонь і полум'я згасне, але це неправда», – наголосив він. Аргументуючи свою позицію, науковець апелював до історичного досвіду, зауваживши, що Росія, за винятком пакту Молотова – Ріббентропа, ніколи не дотримувалась угод, які підписувала (Horbowski, Kosiewski, 2015, s. 28).

Висновки. Упродовж 2014–2015 рр. у фокусі уваги польської громадської думки перебувала тема можливого постачання озброєння Україні, яка актуалізувалася за каденції прем'єр-міністра Є. Копач та особливо в період дипломатичних переговорів у рамках «Мінськ-1» та «Мінськ-2». Аналіз публічних заяв польського політикуму, матеріалів преси, експертних оцінок та результатів соціологічних опитувань свідчить, що владні кола та суспільство Польщі, попри загальний інтерес до цієї теми та тривалі дискусії у 2014–2015 рр., загалом не були готові ухвалити

рішення про постачання летального озброєння на Донбас. Відмова від активної військової підтримки України була зумовлена прагматичним підходом польської влади та суспільства, орієнтованим на уникнення прямої конфронтації з Росією, побоюванням ескалації конфлікту на Донбасі, амбівалентними суспільними настроями, а також пріоритетами власної безпеки.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Генеральна угода між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Польща про співробітництво у сфері оборони. (2016). *Кабінет Міністрів України*. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_002-16#Text

Копач про зброю України: Я не говоритиму про це по ТБ. (2014). *Укрінформ*. https://www.ukrinform.ua/rubric-other_news/1713996-kopach_pro_zbroyu_ukraini_ya_ne_govoritimu_pro_tse_po_tb_1977937.html

Мартинчук, Р. (2025). Позиції Польщі і поляків щодо врегулювання збройного конфлікту на Донбасі в 2014–2021 рр. *Вісник Черкаського університету. Серія історичні науки*, 1, 157–166.

Піх, О. (2017). Політика Республіки Польща щодо агресії в Україні. *Україна–Польща: історична спадщина і суспільна свідомість*, 10, 107–114.

Польща представила Україні пропозиції щодо продажу зброї – генерал. (2014). *Європейська правда*. <https://www.eurointegration.com.ua/news/2014/10/15/7026857>

Сидорук, Т. (2016). Позиції Польщі та держав Балтії щодо російсько-українського конфлікту. *Панорама політологічних студій*, 14, 75–83.

Соляр, І., Муравський, О. (2023). Російсько-українська війна у візії польського політикуму (березень 2014 року – лютий 2022 року). *Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність*, 38, 15–30.

Adamczyk, N. (2015). Rola Polski w próbach rozwiązania kryzysu ukraińskiego – od formatu weimarskiego do formatu normandzkiego. *Krakowskie Studia Międzynarodowe*, 2, 157–171.

Andrusieczko, P., Poczobut, A., Wojczuk, M. (2017). Za kasę z Rosji w Polsce przeciw Ukrainie. *Gazeta Wyborcza*. <https://wyborcza.pl/7,75399,21472245,za-kase-kremla-w-polsce-przeciw-ukrainie.html>

Bilski, A. (2014). Kijów chce wciągnąć Polskę. *Do Rzeczy*. <https://dorzeczy.pl/tygodnik/4469/kijow-chce-wciagnac-polske.html>

Bronisław Komorowski podpisał ustawę o ratyfikacji umowy UE–Ukraina. (2014). *WP*. <https://wiadomosci.wp.pl/bronislaw-komorowski-podpisal-ustawe-o-ratyfikacji-umowy-ue-ukraina-6027680892039809a>

Bujak, Z. (2015). Polska na granicy zdrad. *Rzeczpospolita*. <https://www.rp.pl/opinie-polityczno-spoleczne/art12033791-polska-na-granicy-zdrady>

Ćwieluch, J. (2015). Broń dla Ukrainy: Gdy Zachód milczy, Polska się chwali. *Polityka*. <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/kraj/1607653,1,bron-dla-ukrainy-gdy-zachod-milczy-polska-sie-chwali.read>

Ćwieluch, J. (2015, 18–24 lutego). Najpierw ubrać, później nakarmić. *Polityka*, 5.

Dostawy gazu z Rosji mniejsze o 45 procent. (2014). *Polskie Radio*. <https://polskieradio24.pl/artykul/1230253,dostawy-gazu-z-rosji-mniejsze-o-45-procent>

Grzybowska, K. (2015, 16–22 lutego). *Dookoła Europy*. *Wsieci*, 92–94.

Haszczyński, J. (2015). Sympatia dla Ukrainy to zdecydowanie za mało. *Rzeczpospolita*. <https://www.rp.pl/komentarze/art12034111-sympatia-dla-ukrainy-to-zdecydowanie-za-malo-komentarz-jerzego-haszczynskiego>

Horbowski, T., Kosiewski, P. (Ed.) (2015). *Polityka bezpieczeństwa: Polska–Ukraina*. Fundacja im. Stefana Batorego.

Kalukin, R. (2015). Czy ja wyglądam na agenta Kremla? *Newsweek Polska*. <https://www.newsweek.pl/leszek-miller-o-magdalenie-ogorek-i-sytuacji-rosji-czy-mamy-sie-czego-bac/2qdse53>

Kirwiel, E. (2015). Polska musi być ambasadorem Ukrainy! Polskie stanowisko wobec konfliktu rosyjsko-ukraińskiego 2013/2014. *Wschód Europy*, 1, 211–229.

Lasoń, M., Tkach, L. (2019). Handel bronią w skali międzynarodowej: główne tendencje w XXI wieku. Rola i miejsce Ukrainy. *Krakowskie Studia Międzynarodowe*, 16 (2), 183–201.

Olszyk, S. (2016). Kontekst geopolityczny kryzysu na Ukrainie (2013–2014) i zaangażowanie władz polskich w jego rozwiązanie. *Środkowoeuropejskie Studia Polityczne*, 3, 267–292.

Omyła-Rudzka, M. (2014). Czy zaangażowanie społeczności międzynarodowej w rozwiązanie konfliktu ukraińskiego jest wystarczające. *Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej*. https://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2014/K_134_14.PDF

Oszaletście. Sprzedaż broni Ukrainie to dołączenie do wojny. Dlaczego nie zabiegacie o pokój? (2015). *Opowiecie.info*.

<https://opowiecie.info/oszaletście-sprzedaz-broni-ukrainie-to-dolaczenie-do-wojny-dlaczego-nie-zabiegacie-o-pokoj/>.

Polscy żołnierze na Ukrainie? W charakterze szkoleniowym, ale żadnym innym. (2014). *TVN 24*. <https://tvn24.pl/polska/polscy-zolnierze-na-ukrainie-w-charakterze-szkoleniowym-ale-zadnym-innym-ra508354-ls3290842>.

Polska powinna być jak rozsądna kobieta. Kopacz o sprawach międzynarodowych. (2014). *TVN 24*. <https://tvn24.pl/polska/polska-powinna-byc-jak-rozsadna-kobieta-kopacz-o-sprawach-miedzynarodowych-ra469729-3411958>.

Polska zarobi na wojnie Rosji z Ukrainą? (2015). *Fakt.pl*. <https://www.fakt.pl/polityka/polska-zarobi-na-wojnie-rosji-z-ukraina/stglhc7>.

Polskie stanowisko ws. Ukrainy już nie takie jednolite? Wiceminister odpiera zarzuty. (2015). *TVN 24*. <https://tvn24.pl/polska/polskie-stanowisko-ws-ukrainy-juz-nie-takie-jednolite-wiceminister-odpiera-zarzuty-ra514499-ls3293009>

Posel PiS zaprezentował «plan zatrzymania Rosji na Ukrainie». (2015). *Interia.pl*. <https://wydarzenia.interia.pl/kraj/news-posel-pis-zaprezentowal-plan-zatrzymania-rosji-na-ukrainie,nId,1676708>

Sprzeciw wobec planów dot. militarnego wsparcia Kijowa pod Sejmem RP. *Obóz Wielkiej Polski*. <https://www.owp.org.pl/index.php/dzialalnosc/2014/357-sprzeciw-wobec-planow-dot-militarnego-wsparcia-kijowa-pod-sejmem-rp#!ccomment>.

Stolarczyk, M. (2015). Polska i Niemcy wobec kryzysu i konfliktu ukraińskiego. Zbieżność i różnice stanowisk. W K. Czornik, M. Lakomy, M. Stolarczyk (red.). *Implikacje konfliktu ukraińskiego dla polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Polski. Aspekty polityczne, wojskowe, gospodarcze oraz społeczne*. Katowice: Wydawnictwo Regionalnego Ośrodka Debaty Międzynarodowej w Katowicach, 349–387.

Rybczyński, A. (2015). Sankcje nie zatrzymają Putina. Najwyższy czas uzbroić Ukrainę. *Gazeta Polska*. <https://www.gazetapolska.pl/32247-sankcje-nie-zatrzymaja-putina-najwyzszy-czas-uzbroic-ukraine>

Schetyna: Zachód znalazł się w stanie konfrontacji z Rosją. Ukrainie grozi przewlekły konflikt. (2015). *Newsweek Polska*. <https://www.newsweek.pl/polska/expose-grzegorza-schetyny-sejm-polityka-zagraniczna-polski/v084gtd>

Semka, P. (2015). Pozorny realizm i trzeźwy idealizm wobec i trzeźwy idealizm wobec Ukrainy. *Do Rzeczy*. <https://dorzeczy.pl/tygodnik/5709/pozorny-realizm-i-trzezwy-idealizm-wobec-ukrainy.html>

Siemoniak: nie ma żadnych przeszkód, by sprzedawać broń Ukrainie. (2015). *TVN 24*. <https://tvn24.pl/swiat/siemoniak-nie-ma-zadnych-przeszkod-by-sprzedawac-bron-ukrainie-ra510327>.

Sikorski: Jeśli Polacy walczą na Ukrainie, spotka ich za to surowa kara. (2014). *Gazeta Wyborcza*. <https://wyborcza.pl/7,75399,16129893,sikorski-jesli-polacy-walczą-na-ukrainie-spotka-ich-za-to.htm>

Szaniawski, P. (2015). Czy mamy uzbroić Ukrainę? *Newsweek Polska*. <https://www.newsweek.pl/czy-mamy-zbroic-ukraine/cpl1fk1>

Tomasz Siemoniak: obecnie Polska nie planuje sprzedaży broni Ukrainie. (2015). *Wiadomości.pl*. <https://wiadomosci.wp.pl/tomasz-siemoniak-obecnie-polska-nie-planuje-sprzedazy-broni-ukrainie-6027752020017793a>

Wildstein, B. (2015). Wobec historii. *Do Rzeczy*. <https://dorzeczy.pl/opinie/5550/wobec-historii.html>

Zagner, A. (2014). Komorowski na szczycie NATO: nie sprzedamy broni Ukrainie. *Polityka*. <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/swiat/1591505,1,komorowski-na-szczycie-nato-nie-sprzedamy-broni-ukrainie.read>

REFERENCES

- Heneralna uhoda mizh Kabinetom Ministriv Ukrainy ta Uriadom Respubliky Polshcha pro spivrobotnytstvo u sferi oborony. (2016). *Kabinet Ministriv Ukrainy*. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_002-16#Text (in Ukrainian)
- Kopach pro zbroyu Ukraini: Ya ne hovorytymu pro tse po TB. (2014). *Ukrinform*. https://www.ukrinform.ua/rubric-other_news/1713996-kopach_pro_zbroyu_ukraiini_ya_ne_govoritimu_pro_tse_po_tb_1977937.html (in Ukrainian)
- Martynchuk, R. (2025). Pozytsiia Polshchi i poliakiv shchodo vrehuliuvannia zbroinoho konfliktu na Donbasi v 2014–2021 rr. *Visnyk Cherkaskoho universytetu. Serii istorychni nauky*, 1, 157–166 (in Ukrainian)
- Pikh, O. (2017). Polityka Respubliky Polshcha shchodo ahresii v Ukraini. *Ukraina–Polshcha: istorychna spadshchyna i suspilna svidomist*, 10, 107–114 (in Ukrainian)
- Polshcha predstavyla Ukraini propozytsii shchodo prodazhu zbroi – heneral. (2014). *Yevropeiska pravda*. <https://www.eurointegration.com.ua/news/2014/10/15/7026857/> (in Ukrainian)
- Sydoruk, T. (2016). Pozytsii Polshchi ta derzhav Baltii shchodo rosiisko-ukrainskoho konfliktu. *Panorama politolohichnykh studii*, 14, 75–83 (in Ukrainian)
- Soliar, I., Muravskyi, O. (2023). Rosiisko-ukrainska viina u vizii polskoho politykumu (berezien 2014 roku – liutyi 2022 roku). *Ukraina: kulturna spadshchyna, natsionalna svidomist, derzhavnist*, 38, 15–30 (in Ukrainian)
- Adamczyk, N. (2015). Rola Polski w próbach rozwiązania kryzysu ukraińskiego – od formatu weimarskiego do formatu normandzkiego. *Krakowskie Studia Międzynarodowe*, 2, 157–171 (in Polish)
- Andrusieczko, P., Poczubot, A., & Wojtczuk, M. (2017). Za kasę z Rosji w Polsce przeciw Ukrainie. *Gazeta Wyborcza*. <https://wyborcza.pl/7,75399,21472245,za-kase-kremla-w-polsce-przeciw-ukrainie.html> (in Polish)
- Bilski, A. (2014). Kijów chce wciągnąć Polskę. *Do Rzeczy*. <https://dorzeczy.pl/tygodnik/4469/kijow-chce-wciagnac-polske.html> (in Polish)
- Bronisław Komorowski podpisał ustawę o ratyfikacji umowy UE–Ukraina. (2014). *WP*. <https://wiadomosci.wp.pl/bronislaw-komorowski-podpisal-ustawe-o-ratyfikacji-umowy-ue-ukraina-6027680892039809a> (in Polish)
- Bujak, Z. (2015). Polska na granicy zdrad. *Rzeczpospolita*. <https://www.rp.pl/opinie-polityczno-spoleczne/art12033791-polska-na-granicy-zdrady> (in Polish)
- Ćwieluch, J. (2015). Broń dla Ukrainy: Gdy Zachód milczy, Polska się chwali. *Polityka*. <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/kraj/1607653,1,bron-dla-ukrainy-gdy-zachod-milczy-polska-sie-chwali.read> (in Polish)
- Ćwieluch, J. (2015, 18–24 lutego). Najpierw ubrać, później nakarmić. *Polityka*. 5. (in Polish)
- Dostawy gazu z Rosji mniejsze o 45 procent. (2014). *Polskie Radio*. <https://polskieradio24.pl/artykul/1230253,dostawy-gazu-z-rosji-mniejsze-o-45-procent> (in Polish)
- Grzybowska, K. (2015, 16–22 lutego). *Dookoła Europy. Wsieci*, 92–94 (in Polish)
- Haszczyński, J. (2015). Sympatia dla Ukrainy to zdecydowanie za mało. *Rzeczpospolita*. <https://www.rp.pl/komentarze/art12034111-sympatia-dla-ukrainy-to-zdecydowanie-za-malo-komentarz-jerzego-haszczyńskiego> (in Polish)
- Horbowski, T., & Kosiewski, P. (Ed.) (2015). *Polityka bezpieczeństwa: Polska–Ukraina*. Fundacja im. Stefana Batorego (in Polish)
- Kalukin, R. (2015). Czy ja wyglądam na agenta Kremla? *Newsweek Polska*. <https://www.newsweek.pl/leszek-miller-o-magdalenie-ogorek-i-sytuacji-rosji-czy-mamy-sie-czego-bac/2qdse53> (in Polish)
- Kirwiel, E. (2015). Polska musi być ambasadorem Ukrainy! Polskie stanowisko wobec konfliktu rosyjsko-ukraińskiego 2013/2014. *Wschód Europy*, 1, 211–229 (in Polish)
- Lasoń, M., & Tkach, L. (2019). Handel bronią w skali międzynarodowej: główne tendencje w XXI wieku. Rola i miejsce Ukrainy. *Krakowskie Studia Międzynarodowe*, 16 (2), 183–201 (in Polish)
- Olszyk, S. (2016). Kontekst geopolityczny kryzysu na Ukrainie (2013–2014) i zaangażowanie władz polskich w jego rozwiązanie. *Środkowoeuropejskie Studia Polityczne*, 3, 267–292 (in Polish)

Omyła-Rudzka, M. (2014). Czy zaangażowanie społeczności międzynarodowej w rozwiązanie konfliktu ukraińskiego jest wystarczające. *Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej*. https://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2014/K_134_14.PDF (in Polish)

Oszaleliście. Sprzedaż broni Ukrainie to dołączenie do wojny. Dlaczego nie zabiegacie o pokój? (2015). *Opowiecie.info*. <https://opowiecie.info/oszaleliście-sprzedaz-broni-ukrainie-to-dolaczenie-do-wojny-dlaczego-nie-zabiegacie-o-pokoj/> (in Polish)

Polscy żołnierze na Ukrainie? W charakterze szkoleniowym, ale żadnym innym. (2014). *TVN 24*. <https://tvn24.pl/polska/polscy-zolnierze-na-ukrainie-w-charakterze-szkoleniowym-ale-zadnym-innym-ra508354-ls3290842> (in Polish)

Polska powinna być jak rozsądna kobieta. Kopacz o sprawach międzynarodowych. (2014). *TVN 24*. <https://tvn24.pl/polska/polska-powinna-byc-jak-rozsadna-kobieta-kopacz-o-sprawach-miedzynarodowych-ra469729-3411958> (in Polish)

Polska zarobi na wojnie Rosji z Ukrainą? (2015). *Fakt.pl*. <https://www.fakt.pl/polityka/polska-zarobi-na-wojnie-rosji-z-ukraina/stglhc7> (in Polish)

Polskie stanowisko ws. Ukrainy już nie takie jednolite? Wiceminister odpiera zarzuty. (2015). *TVN 24*. <https://tvn24.pl/polska/polskie-stanowisko-ws-ukrainy-juz-nie-takie-jednolite-wiceminister-odpiera-zarzuty-ra514499-ls3293009> (in Polish)

Posel PiS zaprezentował «plan zatrzymania Rosji na Ukrainie». (2015). *Interia.pl*. <https://wydarzenia.interia.pl/kraj/news-posel-pis-zaprezentowal-plan-zatrzymania-rosji-na-ukrainie,nId,1676708> (in Polish)

Sprzeciw wobec planów dot. militarnego wsparcia Kijowa pod Sejmem RP. *Obóz Wielkiej Polski*. <https://www.owp.org.pl/index.php/dzialalnosc/2014/357-sprzeciw-wobec-planow-dot-militarnego-wsparcia-kijowa-pod-sejmem-rp#!ccomment> (in Polish)

Stolarczyk, M. (2015). Polska i Niemcy wobec kryzysu i konfliktu ukraińskiego. Zbieżność i różnice stanowisk. In K. Czornik, M. Lakomy, & M. Stolarczyk (Ed.), *Implikacje konfliktu ukraińskiego dla polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Polski. Aspekty polityczne, wojskowe, gospodarcze oraz społeczne*. Katowice: Wydawnictwo Regionalnego Ośrodka Debaty Międzynarodowej w Katowicach, 349–387 (in Polish)

Rybczyński, A. (2015). Sankcje nie zatrzymają Putina. Najwyższy czas uzbroić Ukrainę. *Gazeta Polska*. <https://www.gazetapolska.pl/32247-sankcje-nie-zatrzymaja-putina-najwyzszy-czas-uzbroic-ukraine> (in Polish)

Schetyna: Zachód znalazł się w stanie konfrontacji z Rosją. Ukrainie grozi przewlekły konflikt. (2015). *Newsweek Polska*. <https://www.newsweek.pl/polska/expose-grzegorza-schetyny-sejm-polityka-zagraniczna-polski/v084gtd> (in Polish)

Semka, P. (2015). Pozorny realizm i trzeźwy idealizm wobec i trzeźwy idealizm wobec Ukrainy. *Do Rzeczy*. <https://dorzeczy.pl/tygodnik/5709/pozorny-realizm-i-trzezwy-idealizm-wobec-ukrainy.html> (in Polish)

Siemoniak: nie ma żadnych przeszkód, by sprzedawać broń Ukrainie. (2015). *TVN 24*. <https://tvn24.pl/swiat/siemoniak-nie-ma-zadnych-przeszkod-by-sprzedawac-bron-ukrainie-ra510327> (in Polish)

Sikorski: Jeśli Polacy walczą na Ukrainie, spotka ich za to surowa kara. (2014). *Gazeta Wyborcza*. <https://wyborcza.pl/7,75399,16129893,sikorski-jesli-polacy-walczą-na-ukrainie-spotka-ich-za-to.htm> (in Polish)

Szaniawski, P. (2015). Czy mamy zbroić Ukrainę? *Newsweek Polska*. <https://www.newsweek.pl/czy-mamy-zbroic-ukraine/cpl1fk1> (in Polish)

Tomasz Siemoniak: obecnie Polska nie planuje sprzedaży broni Ukrainie. (2015). *Wiadomości.pl*. <https://wiadomosci.wp.pl/tomasz-siemoniak-obecnie-polska-nie-planuje-sprzedazy-broni-ukrainie-6027752020017793a> (in Polish)

Wildstein, B. (2015). Wobec historii. *Do Rzeczy*. <https://dorzeczy.pl/opinie/5550/wobec-historii.html> (in Polish)

Zagner, A. (2014). Komorowski na szczycie NATO: nie sprzedamy broni Ukrainie. *Polityka*. <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/swiat/1591505,1,komorowski-na-szczycie-nato-nie-sprzedamy-broni-ukrainie.read> (in Polish)

Roman MARTYNCHUK*Master of History and Archaeology,**Postgraduate Student at the Department of History of Central and Eastern Europe**Ivan Franko National University of Lviv**ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-2204-7389>**e-mail: martynroman17@gmail.com***“BETWEEN SUPPORT AND CAUTION”: THE ATTITUDE
OF THE POLISH AUTHORITY AND SOCIETY TOWARDS THE ISSUE
OF ARMS SUPPLIES TO UKRAINE IN 2014–2015**

The article analyzes the attitudes of the Polish authorities and society regarding the issue of arms supplies to Ukraine in 2014–2015. It is noted that discussions surrounding the possible provision of lethal weapons to Ukraine significantly divided the Polish political scene and society. The leading political parties in Poland – “Civic Platform” and “Law and Justice” supported the idea of selling arms to Ukraine, while the “Democratic Left Alliance” and “Your Movement” remained skeptical on this issue. Among ordinary Poles, the idea of providing military assistance to official Kyiv did not gain significant support. It is noted that various Polish press and online media frequently published materials in which calls for providing Ukraine with heavy weapons were expressed. The most supportive stance on this issue was demonstrated by conservative socio-political weeklies such as *Sieci*, *Do Rzeczy*, and “*Gazeta Polska*”. The conclusions indicate that, despite prolonged discussions within the Polish political sphere, the government of Ewa Kopacz in 2014–2015 did not decide to supply arms to Ukraine. An analysis of public statements by Polish politicians, press reports, expert assessments and the results of opinion polls suggests that, despite widespread interest in this issue and prolonged discussions in 2014–2015, the Polish authorities and the Polish public were, on the whole, not prepared to take a decision on supplying lethal weapons to the Donbas. This position was explained by a pragmatic approach of the Polish authorities and society, aimed at avoiding direct confrontation with Russia, fears of escalation of the armed conflict in Donbas, ambivalent public attitudes, and the prioritization of national security. Statements by government officials and representatives of the Polish political establishment regarding the dispatch of weapons to the Donbas ran counter to the views of ordinary Poles. A public opinion poll conducted by “SW Research” on behalf of the socio-political weekly “*Newsweek Polska*” in early 2015 showed that half of the Poles surveyed were against supplying arms to Ukraine. In contrast, only half as many respondents supported this decision.

Keywords: Poland, Poles, Ukraine, armed conflict in Donbas, Russian aggression against Ukraine, armament, public opinion.

Дата першого надходження статті до видання: 03.07.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 15.07.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 16.09.2026

Стаття поширюється
на умовах ліцензії
відкритого доступу CC BY 4.0